

Çocuklar Ne Yapsın

– hotamisli · 16 Kasım 2022

Yıllar önce Ankara Gençlik parkındaydım, bu yazım orada dikkatimi çeken bir manzarayı anlatıp bu günlere geleceğim.

Evvela o parkta işim neydi, farklı bir hatıra olduğu için kaydedeyim. Parka özel gezmeye gitmemiştim, iş icabı oradaydım. 80'li yıllarda Almanya ve Hollanda konsoloslukları Gençlik parkına çok yakındı. Şimdiki gibi ne mail ne başka kolay ulaşım imkanı vardı. Randevu nedir bilinmezdi. Konsoloslukta sırf sıra alabilmek için bir iki gün beklemen gerekebilirdi. Galiba liste gece yarısı yapıldığından, sıraya girebilmek için gece yarısı oralarda olman gerekirdi. Bu ara ilk sıraya girmiş olsan bile, görevlileri görüp senden öne geçenlerden geçilmezdi. Birinci sıradaki amcanın birisi onuncu sırada olduğunu öğrenince itiraz etmiş, görevli tarafından bir güzel azarlanmıştı. Mesai dışı konsolosluğun yakınlarında bulunmak çok tehlikeli ve yasaktı, bu nedenden dolayı çoğu vatandaş uyuyup kalmamak için bir kaç saat Gençlik parkında vakit geçirirdi. Keyfine düşkün olup otele gidenler ise konsolosluğa geldiklerinde sıra bile almaktan mahrum kalırlardı veya görevli birileriyle iyi bir görüşme yapması gerekirdi.

Konuya dönelim, konsoloslukta vize için sırayı Ankara Gençlik parkında bekliyordum. İkinci vakti, hava serinlemiş, park çok kalabalıktı. Bizim gibi sıra bekleyenler hariç kimi yürüyüş yapıyor, kimi koşu yapıyor kimi ise ağacın altında uzanmış kitap okuyordu. Bir aile gezisi dikkatimi çekmişti; 5 yaşlarında bir çocuk ve bunun çevresinde en az 4 yetişkin vardı. Yetişkinlerin tek derdi ağrısı sanki bu çocuktu, tüm ilgi alaka çocuğa yoğunlaşmış gözüküyordu. Yetişkinler hatırladığım kadarıyla: nine, dede, dadı ve anne. Babaya benzer birini gördüğümü hatırlamıyorum. "Birinin dadı olduğunu nasıl anladın ? " diye haklı olarak sorulabilir, dadı olduğunu zannetiğim bayanın kılık kıyafeti diğerlerinkinden farklıydı. Artı, sanki çocuğun gönlünü hoş tutabilmek için can atıyordu. O günlerde böylesi bir manzarayı sadece Yeşil Çam filmlerinde görebilirdik, ufacak bir zengin bebese ve onun çevresinde pervane gibi dönen üç beş yetişkin. Sadece filmlerde görülebilecek bir manzarayı parkta canlı olarak görmüş ve dikkatimi çekmişti. İçimden: " işte fabrikatör bebese, muallebi çocuğu!" demiştim.

Aradan yıllar geçti, artık küçük bir çocuğun çevresinde üç beş yetişkinin bulunması ne fabrikatör bebeleri ne de muallebi çocuklarına has bir durum değildir. Günümüzde çok sayıda küçük çocuk üç beş yetişkinin eşliğinde dışarıda gezip oynamaktadır. Bu tür manzaraları özellikle AVM'lerde görebilirsiniz. Bu gelişme refahla izah edilebilir: 80'li yıllara nazaran toplumda refah seviyesi yükselmiştir. Ancak bu gelişmenin esas izahı, nüfus artışıdaki durgunlukla alakalıdır. Eskisi gibi büyük ailede bile 5 veya 10 çocuk yoktur. Bu yüzden ailenin ilk torunu: nineler, dedeler, teyzeler, halalar, dayı ve amcaların ilgisiyle kuşatılabilmektedir. Böylesi bir çocuğun oyuncakların içinde kaybolabildiğini anlatmaya hiç gerek yok zaten. Çocuğun, akransız bir ailede yetişmesi ne kadar sağlıklıdır, zaman gösterecek. Beterin beteri var, asıl değinmek istediğim konuya yeni geldim.

Ailenin ilk veya tek çocuklarının aşırı ilgi ve alaka görmeleri sorun mu bilemem ama bazen ilgi ve alakada çok ileri gidenler dikkatimi çekti. Çocuk, güvenli yani paralı parkta bile, oynarken çoğu zaman babası gölge gibi çocuğu takip ediyor. Biraz mesafeli olsa sanki çocuğu ya hemen kaçıracaklar ya da çocuk suya filan düşecek! Zaten çocuklar için özel yani here türlü tedbir alınmış bir park, burada bile çocuğa zarar gelecek diye korkuluyorsa, sorun çocukta değil yetişkindedir! Bu ara yeni yürüyen 1 veya 2 yaşındakilerden bahsetmiyorum. 4 veya 5 yaşındaki çocuklar kendi başlarında rahatlıkla oynayabilirler, rahat bırakan olsa! Çocuk nereye giderse, gölge de oraya.

Geçenlerde 4 yaşlarında çocuğun biri parkta tırmanılan bir oyun oynuyordu. Çocuğun hemen yanında babası da tırmanmış? Çocuk attığı her adımda sanki babasının onayını almaya ihtiyacı varmış gibi babasına bakıyordu. 4 yaşına gelmiş ama her adımda babasından destek bekliyordu yani kendisinden tamamen emin olmayan daha doğrusu korkak bir çocuğa benziyordu. Belki bu çocuk bir şekilde hastadır, bilemiyorum.

Daha geçen hafta, başka bir parkta (torunum oynarken) benzer bir manzaraya şahit oldum. Yine 5 veya 6 yaşında bir çocuk, babası tam anlamıyla oğlunun gölgesi gibiydi. Oğlan nereye gitse, babası hemen bir metre arkasında oğlunu takip ediyordu.

Çocuk o kadar bunaldı ki, parkın en icra köşelerine gitmeye daha doğrusu kaçmaya başladı ama nafile. Babasından kaçan çocuğun her halinden belliydi: bunalmış, sıkılmış! Tek: “yeteeeeer!” diye çığlık atmadığı kaldı. Çocuğa acıdım, babasıyla konuşmak istedim ama genç baba pek laf anlayacak birine benzemiyordu.

Neticeyi kelam; her şeyin aşırısı zarardır. Aşırı ilgi, alaka, kontrol ile bunaltılıp çocuk olamayanların, çocukluğunu yaşayamayanların psikolojisi bozulmasında ne yapsın?

Abdullah Konuksever